

KORTE MEDEDELING

Carex hartmaniorum A. Cajander, de gecorrigeerde naam voor *Carex hartmanii* Cajander (Cyperaceae)

J. Koopman¹

Key words

Carex hartmaniorum
Carex hartmanii

Abstract – The correct name of *Carex hartmanii* Cajander is *C. hartmaniorum* A. Cajander.

Samenvatting – De juiste naam voor *Carex hartmanii* Cajander is *C. hartmaniorum* A. Cajander.

Published on 29 June 2018

De *Carex*-sectie *Racemosae* G. Don (synoniem: *Atratae* Kunth), Cyperaceae, is in Nederland vertegenwoordigd met twee soorten: *Carex buxbaumii* Wahlenb. en *C. hartmanii* Cajander (Van der Meijden 2005). *Carex hartmanii* Cajander staat vermeld in de Nederlandse flora met één vindplaats en wel op Terschelling (Friesland), waar de soort sinds het begin van de jaren vijftig van de vorige eeuw bekend is. *Carex buxbaumii* is in ons land een zeer zeldzame soort van blauwgraslanden. In het verleden was de status van deze beide soorten lange tijd onduidelijk, totdat de Finse botanicus Aarno Cajander (1935) het *Carex polygama*-complex in Fennoscandiavië ontwarde. *Carex polygama* Schkuhr heet tegenwoordig *C. buxbaumii*. Cajander splitste *C. buxbaumii* var. *macrostachya* Hartm. af en noemde dit taxon op soortsniveau *C. hartmani*, later technisch gecorrigeerd tot *C. hartmanii*. In de naam werden de Zweedse botanicus Carl Johan Hartman (1790-1849) én diens zoon Carl (1824–1884) geëerd, zoals vermeld door Cajander (1935: 95). Vader Hartman (1849) had dit taxon voor het eerst beschreven van Scandinavië en zoonlief had er een korte doch zeer treffende beschrijving van gegeven, aldus Cajander.

Buttler (2017) toonde terecht aan dat de naam *Carex hartmanii* niet in overeenstemming is met de *International Code of Nomenclature for algae, fungi, and plants* (Melbourne Code; op internet; McNeill et al. 2012). Had Cajander enkel vader C. J. Hartman in de naam geëerd, óf enkel diens zoon C. Hartman, dan was de naam *C. hartmanii* correct geweest. Omdat Cajander evenwel

zowel de vader als de zoon in de naam eerde, dient de naam gecorrigeerd te worden tot *Carex hartmaniorum*, in overeenstemming met artikel 60.12, en in het bijzonder Note 4 van de eerder genoemde Code. Buttler's notitie is ondertussen ook al overgenomen door de *World Checklist of Selected Plant Families* (op internet) in Kew (Groot-Brittannië) (Govaerts et al. 2018).

Behalve een naamscorrectie hebben we hier eveneens te maken met een correctie in auteursvermelding (Buttler 2017). Werd *Carex hartmanii* steevast toegekend aan (vader) Cajander, correct is evenwel (zoon) A. Cajander. Vader Aimo Kaarlo Cajander (1879–1943) was een botanicus-politicus, wiens officiële botanische auteursnaam Cajander is (zie IPNI, website www.ipni.org/index.html, en zoek op Cajander). Ter onderscheid is aan diens zoon Aimo Aarno Antero Cajander (1908–1977) de officiële auteursnaam A. Cajander toegekend door IPNI. Overigens verfinste de jonge Cajander na 1935, net als veel andere Finnen met Zweedse achternamen in die tijd, zijn achternaam in Kalela. Ook als Kalela droeg hij bij aan de kennis van de sectie *Racemosae* (Kalela 1944).

De correcte naam met volledige citering voor *Carex hartmanii* dient dus voortaan te zijn:

Carex hartmaniorum A. Cajander, Ann. Bot. Soc. Zool.-Bot. Fenn. "Vanamo." 5 (5): 23 (1935).

¹ ul. Kochanowskiego 27, 73-200 Choszczno, Poland;
e-mail: jackoopman@e-cho.pl

Literatuur

- Buttler KP. 2017. Zur Benennung einiger Sippen der Flora Deutschlands. Ber. Bot. Arbeitsgem. Südwestdeutschl. 8: 33–34.
- Cajander A. 1935. Über die Fennoskandischen Formen der Kollektivart *Carex polygama* Schkuhr. Ann. Bot. Soc. Zool.-Bot. Fenn. "Vanamo." 5 (5): 1–117.
- Govaerts R, Jiménez-Mejías P, Koopman J, Simpson D, Goetghebeur P, Wilson K, Egorova T & Bruhl J. 2018, voortdurend bijgewerkt. [World Checklist of Cyperaceae](#). The Board of Trustees of the Royal Botanic Gardens, Kew. Website: <http://apps.kew.org/wcsp/monocots/> (geraadpleegd op 26-4-2018).
- Hartman CJ. 1849. Handbok i Skandinaviens flora, ed. 5. Stockholm.
- Kalela A. 1944. Systematische und Pflanzengeographische Studien an der *Carex*-Subsektion *Alpinae* Kalela. Ann. Bot. Soc. Zool.-Bot. Fenn. "Vanamo." 19 (3): 1–218.
- McNeill J, Barrie FR, Buck WR, Demoulin V, Greuter W, Hawksworth DL, Herendeen PS, Knapp S, Marhold K, Prado J, Prud'homme van Reine WF, Smith GF, Wiersema JH & Turland NJ. 2012. [International Code of Nomenclature for algae, fungi, and plants \(Melbourne-Code\)](#). Königstein.
- van der Meijden R. 2005. Heukels' Flora van Nederland, 23^e druk. Wolters-Noordhoff, Groningen / Houten.